

Verlag studiedag 2013 "BACK TO THE FUTURE? "

De studiedag is deze keer in Nijmegen.

Na binnenkomst en koffie worden we uitgenodigd naar een zaal te gaan. Daar krijgen we bij de ingang een zakje met twee capsules, een blauwe en rode. Dan kijken we naar een stukje uit het begin van de film The Matrix. Neo komt bij Morpheus en deze stelt Neo voor de keus: hij kan uit de matrix ontsnappen naar de echte wereld of hij kan ervoor kiezen onwetend te blijven en terug te keren naar zijn vertrouwde wereld, het is de keus voor de blauwe (de vertrouwde wereld) of de rode (de echte wereld) capsule.

Vervolgens neemt Ruud Jellema ons mee naar het thema van de studiedag en vraagt aan enkelen in de zaal naar hun vraag/vragen waarop ze vandaag antwoord hopen te krijgen.

Na deze warming up gaan we naar de presentaties.

We hebben verschillende deelnemers gevraagd een verslag van de presentaties te maken, zodat, wie de workshop niet kon bijwonen, kennis kan nemen van de inhoud. Zie hiervoor de bijlagen. Van de workshop 'e-health en geestelijke verzorging' is alleen een ppt beschikbaar. Marijn Gilhuis, die de workshop gaf, meldt nog dat in het eerstvolgende nummer van TGV zijn verhaal over e-health zal worden opgenomen.

Na de lunch en enerverende energizer is er de centrale voordracht:

DE BEWEEGLIJKE GEEST, GEESTELIJKE VERZORGING IN EEN VERANDERENDE GGZ, door Martin Walton, universitair docent geestelijke verzorging PThU Groningen.

Martin opent zijn verhaal met onderstaand gedicht.

De geest
gelijk de wind
waait naar
en waar hij wil.
Hier strelend
zacht en warm
daar snijdend
ijzig kil
zwelt hij soms
aan tot storm,
soms valt hij
dreigend stil
de geest
gelijk de wind
waait naar
en waar hij wil.

Sam Garemond

De doelstelling van zijn bijdrage is;

- Ethos schetsen van een zich vernieuwende geestelijke verzorging
- Geen algemene analyse van de situatie; geen concrete en praktijkgerichte voorstellen, wel kaders en specifieke taken schetsen.

Aan de hand van het gedicht *Alleen aan de rol* (zie bijlage) schetst hij vervolgens de verschillende gezichtspunten

- Tumult: verandering, bedreiging & versnelling
- Existentiële dimensies: leven glijdt weg
- Vergezichten: vraag waar men zal komen?
- Poging om te aarden: binnen of buiten de situatie?
- Spanning en risico's
- Dubbele vraag naar rollen: Hoe rolt het allemaal?
In welke rol bevind ik mij?

Aan de hand van deze gezichtspunten werkt Martin uit wat GV te doen staat:

Handwerk bewaren

- Eigen kwaliteit van GV bewaren & ontwikkelen
- Levensbeschouwelijke vragen blijven signaleren
- Persoonlijk netwerk behouden & uitbouwen
- Levensbeschouwelijke communicatie blijven verbeteren
- Bondgenoten zoeken: cliëntenraden & sleutelpersonen

Erkennen van verlies van zin

- Erkennen dat zingeving in probleemfase verkeert en dus ook geestelijke verzorging
- Creatieve & persoonlijke oplossingen voor structurele problemen vinden.
Experimenteren en goodwill gebruiken!
- Meervoudig argument presenteren:
  - 1 Effecten GV in beeld brengen: rapportage
  - 2 Onderliggende vragen van zorg thematiseren
  - 3 Verhouding tot zorg thematiseren
  - 4 Voorbeeld van ethiek analyseren

Strategieën afstemmen

- Gezamenlijke visie ontwikkelen: Kwaliteit van zorg *Beroepssolidariteit*
- Registratie 'professioneel' benaderen ipv 'principiëel'
- Belangrijke kwesties landelijk afstemmen, zoals: extramuraal, financiering, registratie.
NB schat risico's in!
- Onderzoek wat je doet. Effecten in kaart brengen.

De daarbij passende taken en rollen zijn:

- Verbinden - Facilitator
- Vernieuwen - Grensganger
- Verantwoorden - Cartograaf

Tenslotte schetst Martin de perspectieven:

- Tumult: Windstil wordt het nooit meer!
- Existentiële dimensies: de trage vragen blijven
- Vergezichten: initiatieven vol belofte (zie de workshops)
- Poging om te aarden: zoeken naar evenwicht
- *Aan de rol*, met handen los: met vrees & vertrouwen

Aansluitend zijn er weer een aantal workshops (voor verslagen, zie de bijlage)
Vol van indrukken komen we nog even bij elkaar en tracht Ruud Jellema een klein beetje te oogsten. Dat valt nog niet mee, maar duidelijk is wel dat de reacties spreken van een inspirerende dag en ieder is ervan doordrongen dat er werk aan de winkel is!
Als laatste krijgt Taco Bos, voorzitter van de werkveldraad, het woord. Hij bedankt de voorbereidingsgroep voor het vele en goede werk dat zij in korte tijd hebben verricht. Ruud Jellema, Thea Sprangers, Annamarie Damman, Berend Veldhorst en Emmanuel Gerritsen hebben een fantastische studiedag georganiseerd.
Vervolgens kondigt Taco zijn vertrek als voorzitter aan. Daarbij noemt hij enkele hoogte- en dieptepunten uit de zes jaar dat hij voorzitter was. Een kleine greep daaruit. Dieptepunt was wel de bemoeienis die de werkveldraad kreeg met de Dienst Geestelijke Verzorging van GGZ Delfland. Deze dienst is door de directie opgeheven en behalve morele steun kon de VGVZ niet veel bieden. Een en ander heeft wel geleid tot een intensiever contact met o.a. GGZ Nederland en de landelijke koepel van cliëntenraden. Hoogtepunten waren in de afgelopen jaren o.a. de discussies over de positie van de geestelijke verzorging t.o.v. het elektronisch .patienten dossier en over de vraag of het wenselijk is als geestelijk verzorger aansluiting te zoeken bij CONO-registratie m.h.o. op declaratiemogelijkheid.
De gesprekken over deze thema's zijn nog lang niet afgerond.
Wat nu volgt is geen verslag, maar ik neem de vrijheid om ook hier Taco heel, heel hartelijk te bedanken voor zijn inzet voor de werkveldraad. Hij heeft sturing gegeven aan de wvr op een heel integere, betrokken en deskundige manier. Hij heeft een fijne antenne voor de ontwikkelingen en schroomt niet de zaken grondig aan te pakken. Zo was hij de initiator van het buitengewoon heldere artikel over de relatie tussen de Herstelbeweging en Geestelijke Verzorging, dat hij schreef samen met Inkeri Hyvarinen en Karien van Roermund.
En we prijzen ons gelukkig te weten dat we nog altijd een beroep op Taco kunnen doen als het gaat om zaken die ons werk aangaan. Intussen wensen we hem een wat rustiger tijd als het gaat om besturen.

Jos van der Sterre